

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

17 травня 2023 року

місто Київ

Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду колегією суддів у складі:
голубуючого судді

Чорненької Д.С.,

суддів:

Глотова М.С., Никифорова А.С.,

за участю:

секретаря судового засідання

Шковири А.М.,

представників Міністерства юстиції України Гайдара М.А., Кржевіна В.М., Сербіної І.І.,

представника третіх осіб,

які не заявляють самостійних вимог

Сінькова В.М. і ПрАТ «Каштан»

адвоката Трофімова А.В.,

представника третьої особи,

яка не заявляє самостійних вимог,

Сальдо Л.П.

адвоката Катаєва Д.Б.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в залі Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду апеляційні скарги Міністерства юстиції України, представника Сальдо Любов Павлівни – Катаєва Дениса Борисовича та представника Приватного акціонерного товариства «КАШТАН» і Сінькова Віталія Миколайовича – Трофімова Андрія Вячеславовича на рішення Вищого антикорупційного суду від 09 травня 2023 року про часткове задоволення позовної заяви Міністерства юстиції України до Сальда Володимира Васильовича, треті особи, які не заявляють самостійних вимог: Сальдо Любов Павлівна, Приватне акціонерне товариство «ДЕЛЬТА-СЕРВІС», Приватне акціонерне товариство «КАШТАН», Сальдо Ірина Володимирівна, Товариство з обмеженою відповідальністю «КОНКА», Товариство з обмеженою відповідальністю «БЕБКО-АВТО», Сіньков Віталій Миколайович про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст. 4 Закону України «Про санкції»,

встановила:

Рішенням Вищого антикорупційного суду від 09 травня 2023 року частково задоволено позовну заяву Міністерства юстиції України та застосовано до Сальда Володимира Васильовича санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст. 4 Закону України «Про санкції». Стягнуто в дохід держави активи, які належать Сальду Володимирі Васильовичу та щодо яких він здійснює права, тотожні до права розпорядження ними, а саме:

-земельну ділянку загальною площею 0,2872 га, кадастровий номер: 6510136900:25:002:0015, цільове призначення: під лазнево-оздоровчий комплекс, адреса розташування: Херсонська обл., м.Херсон, вул.Петренка, земельна ділянка 25 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 61763365101);

-земельну ділянку загальною площею 0,1 га, кадастровий номер: 6510136600:11:002:0064, адреса розташування: Херсонська обл., м.Херсон, вул.П'ятихатська, земельна ділянка 29 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 1665073965101);

-земельну ділянку №164, загальною площею: 7,41 га, кадастровий номер: 4425485000:11:002:0087 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 2271376244254);

-нежилі приміщення будівлі готелю літ.А загальною площею 3 279,9 кв.м, адреса розташування: Херсонська обл., м.Херсон, вул.Соборна, б.26 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 1051207765101);

-нежитлові приміщення - апартамент №2 загальною площею 304,2 кв.м, в тому числі приміщення: №1-1 площею 64,1 кв.м, з №2-1 по №2-17 загальною площею 240,1 кв.м, 1/2 частка тераси літ. а пл. 10,4 кв.м, 1/2 частка тераси літ. аі 1-го поверху пл. 26,6 кв. м, 1/2 частка тераси літ. аі II-го поверху пл. 26,6 кв. м, балкон літ. а4 пл. 18,7 кв. м, балкон літ. а5 пл. 6,3 кв. м, 1/2 частка літньої тераси літ.аб в мезоніні пл. 79,1 кв. м, адреса розташування: Автономна Республіка Крим, м.Ялта, смт.Восход, вул.Аврори, буд. 62 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 31690642);

-нежитлове приміщення - паркувальне місце №9, загальною площею 17,5 кв.м, адреса розташування: Автономна Республіка Крим, м.Ялта, смт.Ореанда, пров.Сонячний, буд. 17 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 45214801119);

-нежитлове приміщення - паркувальне місце №10 загальною площею 17,5 кв.м, адреса розташування: Автономна Республіка Крим, м.Ялта, смт.Ореанда, пров.Сонячний, буд. 17 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 45151901119);

-триповерхову будівлю літ.А загальною площею 2 143,3 кв.м, адреса розташування: Херсонська обл., м.Херсон, вул.Петренка, буд. 25 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 55862765101);

-житловий будинок загальною площею 236,7 кв. м, складовими частинами: житловий будинок, Е, житловою площею 102,1 кв. м, водопровід, 3, огорожа, 1,2,4-6, адреса: Херсонська обл., м.Херсон, вул.П'ятихатська, б. 29 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 1665033965101);

-квартиру загальною площею 135,1 кв.м, житлова площа: 44,4 кв.м, адреса розташування: Автономна Республіка Крим, м.Ялта, смт.Ореанда, пров.Сонячний, буд.7, кв.32 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 45104301119);

-квартиру загальною площею 128,5 кв.м, житлова площа: 50,7 кв.м, адреса розташування: Одеська обл., м.Одеса, вул.Тініста, буд.9/12, кв.47 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 525405551101);

-квартиру загальною площею 36,8 кв.м, житлова площа: 19,6 кв.м, адреса розташування: Херсонська обл., м.Херсон, вул.Маркса К., буд.40/10, кв.3 (реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: 200659);

-99,86% від загальної кількості акцій Приватного акціонерного товариства «КАШТАН» (ЄДРПОУ: 02969774), якими володіє Сальдо Любов Павлівна, в кількості 36 948 660 шт., номінальна вартість - 0,01 грн;

-30% від загальної кількості акцій Приватного акціонерного товариства «ДЕЛЬТА-СЕРВІС» (ЄДРПОУ: 32125866), якими володіє Сальдо Любов Павлівна, в кількості 21 000 шт., номінальна вартість - 100 грн;

-транспортний засіб VOLVO XC90, 2020 року випуску, чорного кольору, номерний знак: [REDACTED] свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу [REDACTED] VIN [REDACTED] У решті позову відмовлено.

Судове рішення мотивоване тим, що: 1) позивачем надано достатньо доказів для визнання того факту, що: 1) позивач звернувся до суду з адміністративним позовом під час дії правового режиму воєнного стану; 2) рішенням РНБО від 19 жовтня 2022 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (уведеним у дію Указом Президента України від 19 жовтня 2022 року №726/2022), стосовно Сальда В.В. застосовано санкцію у виді блокування активів - указані нормативно-правові акти чинні; 3) Сальдо В.В. брав участь у фактичному створенні окупаційних адміністрацій на захопленій в результаті збройної агресії території України (пп. 'е' п.1 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»); брав участь в ухваленні рішення про поширення юрисдикції держави-агресора на територію України (пп. 'е' п.1 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»); брав участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території України (пп. 'з' п.1 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»); інформаційно сприяв вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у п.1 ч.1 ст.5-1

2

Закону України «Про санкції» (пп. 'в' п.2 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»). Щодо активів, власником яких є Сальдо І.В., зазначено, що позивач не надав жодного доказу, який прямо чи опосередковано свідчив би про існування будь-якого зв'язку з Сальдо В.В., зокрема не встановлено ані причетності відповідача до придбання цього майна, ані будь-яких його можливостей контролювати ці активи та визначати їх юридичну долю.

12 травня 2023 року до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду надійшла апеляційна скарга представника Міністерства юстиції України, в якій він просить апеляційну скаргу задовольнити, рішення Вищого антикорупційного суду від 09 травня 2023 року скасувати частково та ухвалити нове рішення, яким у частині стягнення активів в дохід держави, якими опосередковано володіє Сальдо Володимир Васильович через Сальдо Ірину Володимирівну, задовольнити: стягнути в дохід держави активи, а саме: 55,56% частки статутного капіталу Товариства з обмеженою відповідальністю «БЕБКО-АВТО» (код ЄДРПОУ: 38390892) та 40% частки статутного капіталу Товариства з обмеженою відповідальністю «КОНКА» (код ЄДРПОУ: 32480173), якими володіє Сальдо Ірина Володимирівна. На думку представника Міністерства юстиції України, судові рішення, у частині відмови у стягненні активів у дохід держави, яке належить Сальдо І.В., та опосередковано володіє Сальдо В.В., є таким, що ухвалене з невідповідністю висновків, що викладені в рішенні суду першої інстанції, обставинам справи та підлягає скасуванню, виходячи з такого. Сальдо І.В. є донькою Сальда В.В. та Сальдо Л.П. Встановивши перелік активів, належних Сальдо І.В., суд першої інстанції дійшов висновку, що за ст.1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Сальдо В.В. та Сальдо І.В. є пов'язаними особами. Відповідно до відповіді Державної податкової служби від 20 лютого 2023 року за №2241/5/99-00-08-02-01-05 у період з 2001 по 2013 рік сумарний дохід Сальдо І.В. становив 121 136 грн 63 коп. Дохід за 2014 рік у Сальдо І.В. - відсутній, дохід від операцій з відчуження нерухомості Сальдо І.В. отримала тільки в 3 кварталі 2015 року. Таким чином, придбання нею у першому кварталі 2015 року - 30 березня 2015 року частки у статутному капіталі ТОВ «БЕБКО-АВТО» в розмірі 1 000 000 грн 00 коп, що становить 55,56% статутного капіталу юридичної особи, та в подальшому частки у статутному капіталі ТОВ «КОНКА» у розмірі 7400 грн 00 коп, що становить 40% статутного капіталу юридичної особи, не вбачається можливим, оскільки дохід, отриманий нею за період з 2001 по 2013 роки, був недостатнім для їх придбання. Тому є підстави вважати, що вказані частки були придбані за кошти її батька, Сальда В.В., і знаходяться у його опосередкованому володінні. Крім того, листом №5/7/1/3-12751 від 10 травня 2023 року СБ України повідомила, що Сальдо І.В. видала довіреність від 18 лютого 2015 року на ім'я Сальда В.В. щодо підписання, реєстрацію статутів товариств та представництва її інтересів. Відповідно до протоколу №9 загальних зборів учасників ТОВ «БЕБКО-АВТО» від 26 лютого 2015 року на загальних зборах учасників був присутній Сальдо В.В., який діяв в інтересах Сальдо І.В., на підставі вказаної довіреності. Як вбачається з вказаного протоколу на засіданні зборів учасників ТОВ «БЕБКО-АВТО», учасник (засновник) Бебко В.І. відступив на користь Сальдо І.В. належних йому на праві власності 50 % корпоративних прав у статутному капіталі ТОВ «БЕБКО-АВТО». Протокол в інтересах Сальдо І.В. підписав Сальдо В.В. Вказане, на думку представника, свідчить про опосередковане володіння Сальдом В.В. через Сальдо І.В. часткою статутного капіталу ТОВ «БЕБКО-АВТО». Про вказані обставини Мін'юсту стало відомо 11 травня 2023 року, відповідно вказаний лист СБУ не міг бути наданий суду першої інстанції. Також зазначає, що під час вивчення доказів в суді першої інстанції було переглянуто відео, яке свідчить про те, що Сальдо І.В. проживає в м.Ніцца (Франція) і підтримує тісні зв'язки з батьком - Сальдом В.В. 40% частки статутного капіталу ТОВ «КОНКА» Сальдо І.В. набула у 2017 році, проживаючи в м.Ніцца (Франція), однак відповідь Державної податкової служби, яка наявна в матеріалах справи, свідчить про те, що Сальдо І.В. не отримувала будь-яких власних доходів у 2016 році, які б дали можливість їй придбати в червні 2017 року вказані корпоративні права. Таким чином вважає, що у Сальдо І.В. були відсутні як фінансові

можливості, на моменти придбання вказаних корпоративних прав, так і обґрунтована необхідність для їх придбання з огляду на те, що Сальдо І.В. перебувала за межами України, та не отримувала дивідендів від вказаних товариств, а відповідно - вказаними активами розпоряджався Сальдо В.В.

15 травня 2023 року до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду надійшла апеляційна скарга представника Сальдо Любов Павлівни – Катаєва Дениса Борисовича та представника Приватного акціонерного товариства «КАШТАН» і Сінькова Віталія Миколайовича – Трофімова Андрія Вячеславовича, яка надіслана поштовим відділом зв'язку 14 травня 2023 року, в якій вони просять прийняти апеляційну скаргу до розгляду, скасувати рішення Вищого антикорупційного суду від 09 травня 2023 року в частині стягнення в дохід держави активів (майна), якими володіє Сальдо Л.П., ухвалити нове, яким відмовити позивачу в задоволенні його вимог в цій частині. Зазначають, що рішенням суду Сальдо Л.П. позбавлена права власності на частину в майні, яка є спільною сумісною власністю разом із відповідачем, тобто таке рішення вплинуло на її майнові права, що свідчить про можливість оскарження такого рішення. Позивач не надав будь-яких доказів, що Сальдо Л.П. особисто вчиняла дії, які створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, або сприяла вчиненню таких дій іншим особам, а також того, що до неї була застосована санкція у виді блокування активів. Не надано суду і доказів, які б свідчили, що відповідач може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними щодо активів Сальдо Л.П., зокрема ПрАТ «КАШТАН». Доводи позивача про те, що Сальдо Л.П. намагалась приховати активи від конфіскації, шляхом відчуження належного їй пакету акцій, спростовано рішенням суду, який визнав, що формальної зміни власника не відбулося. Зазначають, що неспроможними є й доводи позивача щодо існування у відповідача права, тотожного за своїм змістом праву розпорядження часткою його дружини в об'єктах права спільної сумісної власності подружжя, тобто те, що Сальдо Л.П. не мала власних доходів у розмірах, достатніх для набуття таких об'єктів. Вважають, що судом не враховано, що на майно Сальдо Л.П., в тому числі на акції ПрАТ «Каштан», поширюється режим спільної сумісної власності, так як доказів того, що після розірвання шлюбу між Сальдо Л.П. та відповідачем таке майно було розподілене між ними. Відповідно ж до ч.3 ст.368 ЦК України майно, набуте подружжям за час перебування у шлюбі, належить їм на праві спільної сумісної власності незалежно від того, що один із них не мав з поважної причини самостійного заробітку. Отже, відсутність або наявність власних доходів одного з подружжя, а саме Сальдо Л.П., не впливає: на правовий статус майна, набутого у шлюбі; обсяг прав кожного з подружжя щодо цього майна; режим володіння, розпорядження та користування ним. При цьому, поділ майна подружжя або виділення часток у спільній сумісній власності є правом співвласників, а не їх обов'язком. Після розірвання шлюбу право спільної сумісної власності на майно, набуте за час шлюбу, не припиняється, а умови розпорядження ним залишаються такими самими – за взаємною згодою сторін. На думку представників, визначений законом правовий режим спільної сумісної власності на майно, набуте за час шлюбу, зокрема спільне користування та володіння, а також розпорядження цим майном винятково за взаємною згодою співвласників, були помилково витлумачено як таке, що доводять існування права підсанкційної особи розпоряджатися (прямо чи опосередковано) часткою іншого з подружжя, тобто, під час застосування до відповідача санкції, у дохід держави може бути стягнута лише належна йому частка у спільній сумісній власності, тоді як частка іншого з подружжя стягненню не підлягає. Про те, що Сальдо Л.П. не підтримує зв'язок із відповідачем свідчить і факт розірвання шлюбу у судовому порядку, жодних стосунків станом на 2019 рік вони вже не підтримували. Посилання ж суду на відеозапис за 2016 рік є безпідставним та необґрунтованим, оскільки немає жодних доказів на підтвердження зв'язку між Сальдо Л.П. та відповідачем після 2016 року. На думку представників, внаслідок ухваленого рішення відбулось непропорційне втручання у право власності Сальдо Л.П., яке не переслідує жодної легітимної мети. Пропорційність втручання у право власності на майно, яке перебуває у спільній власності колишнього подружжя, доведена

лише щодо частини відповідача, проте є непропорційним та не відповідає легітимній меті щодо частини, яка належить Сальдо Л.П.

17 травня 2023 року до Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду надійшов відзив від представника Міністерства юстиції України на апеляційну скаргу представників третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог, Сальдо Л.П., ПрАТ «КАШТАН», Сінькова В.М., який відправлений електронною поштою 16 травня 2023 року, в якому він просить їх апеляційну скаргу залишити без задоволення, рішення Вищого антикорупційного суду від 09 травня 2023 року скасувати частково та ухвалити нове рішення, яким в частині стягнення активів в дохід держави, якими опосередковано володіє Сальдо Володимир Васильович через Сальдо Ірину Володимирівну – задовольнити. Зазначає, що, відповідно до ч.8 ст.283-1 КАС України, апеляційну скаргу на рішення суду першої інстанції мають право подавати сторони, якими є позивач та відповідач. У зв'язку з чим, у третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог, та їх представників відсутнє право на оскарження вказаного рішення. У спростування доводів їх апеляційної скарги, навів доводи, які аналогічні змісту позовної заяви та апеляційної скарги Міністерства юстиції України.

У судовому засіданні представники Міністерства юстиції України Гайдар М.А., Кржевін В.М., Сербін І.І. підтримали вимоги своєї апеляційної скарги та просили її задовольнити. Проти апеляційної скарги представника Сальдо Л.П. - Катаєва Дениса Борисовича та представника Приватного акціонерного товариства «КАШТАН» і Сінькова Віталія Миколайовича – Трофімова Андрія Вячеславовича заперечували, просили відмовити в її задоволенні. Дали пояснення, аналогічні доводам своєї апеляційної скарги та відзиву.

Представник Сальдо Любов Павлівни - Катаєв Денис Борисович та представник Приватного акціонерного товариства «КАШТАН» і Сінькова Віталія Миколайовича – Трофімов Андрій Вячеславович свою апеляційну скаргу підтримали, просили задовольнити. Проти апеляційної скарги Міністерства юстиції України заперечували, просили відмовити у її задоволенні. Дали пояснення, аналогічні доводам своєї апеляційної скарги.

Відповідач Сальдо В.В., треті особи, які не заявляють самостійних вимог: Сальдо Л.П., Сальдо І.В., Сіньков В.М. та представники: ПАТ «ДЕЛЬТА-СЕРВІС», ТОВ «КОНКА» та ТОВ «БЕБКО-АВТО» у судове засідання не прибули, причин неявки не повідомили, правом подання відзиву на апеляційну скаргу не скористалися.

Згідно зі ст.283-1 КАС України про розгляд апеляційної скарги сторони повідомляються в порядку, передбаченому статтею 268 цього Кодексу. Неявка учасників справи та/чи їх представників у судове засідання не перешкоджає розгляду апеляційної скарги та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, перенесення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Відповідно до положень ст.268 КАС України про дату, час і місце розгляду справи суд негайно повідомляє відповідача та інших учасників справи шляхом направлення тексту повістки на офіційну електронну адресу, а за її відсутності - кур'єром або за відомими суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку. Учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи, визначеної частиною першою цієї статті, з моменту направлення такого повідомлення працівником суду, про що останній робить відмітку у матеріалах справи, та (або) з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду. Неприбуття у судове засідання учасника справи, повідомленого відповідно до положень цієї статті, не перешкоджає розгляду справи у судах першої та апеляційної інстанцій.

Апеляційним судом на веб-порталі судової влади України згідно ч.2 ст.268 КАС України опубліковано ухвали про відкриття провадження, здійснено телефонні виклики, а також направлено повістки про виклик у судове засідання за відомими суду електронними та поштовими адресами. За таких обставин, суд вважає за можливе здійснити розгляд апеляційних скарг за відсутності відповідача та третіх осіб.

Колегія суддів, заслухавши суддю-доповідача, пояснення представників позивача та третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог, перевіrivши доводи апеляційних скарг, дослідивши матеріали справи, приходять до такого висновку.

Справи, на які поширюється юрисдикція адміністративних судів визначено ст.19 КАС України. Тобто, КАС України регламентує порядок розгляду не всіх публічно-правових спорів, а лише тих, які виникають у результаті здійснення суб'єктом владних повноважень управлінських функцій і розгляд яких безпосередньо не віднесено до підсудності інших судів.

Завданням Вищого антикорупційного суду є здійснення правосуддя, у тому числі, у справах про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції», у порядку адміністративного судочинства.

Особливості провадження у справах про застосування санкцій визначено ст.283-1 КАС України. Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду переглядає справу за наявними в ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги.

Відповідно до ч.3 ст.3 Закону України «Про санкції» підставою для застосування санкцій є вчинення іноземною державою, іноземною юридичною особою, юридичною особою, яка знаходиться під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземцем, особою без громадянства, а також суб'єктами, які здійснюють терористичну діяльність, дій, зазначених у п.1 ч.1 ст.3 Закону України «Про санкції», стосовно іншої іноземної держави, громадян чи юридичних осіб останньої.

Згідно з п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції» одним з видів санкцій є стягнення в дохід держави активів, що належать фізичній або юридичній особі, а також активів, щодо яких така особа може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними.

З матеріалів справи вбачається, що відповідно до рішення РНБО від 19 жовтня 2022 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (введене в дію Указом Президента України від 19 жовтня 2022 року №726/2022) стосовно Сальда В.В. строком на 10 років застосовано санкцію у виді блокування активів.

Частково задовольняючи позовну заяву, суд першої інстанції обґрунтовано визнав, що наявні підстави для застосування санкції у виді стягнення в дохід держави активів, що належать відповідачу, а також активів, щодо яких відповідач може прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції», оскільки: Сальдо В.В. брав участь у фактичному створенні окупаційних адміністрацій на захопленій в результаті збройної агресії території України (пп. 'е' п.1 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»); брав участь в ухваленні рішення про поширення юрисдикції держави-агресора рф на територію України (п. 'е' п.1 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»); брав участь в організації та проведенні незаконних виборів та/або референдумів на тимчасово окупованій території України (п. 'з' п.1 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»); інформаційно сприяв вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у п.1 ч.1 ст.5-1 ЗУ «Про санкції» (п. 'в' п.2 ч.1 ст.5-1 «Про санкції»).

Вказаним рішенням Вищого антикорупційного суду стягнуто в дохід держави як активи, які безпосередньо зареєстровані на ім'я Сальда В.В., так і активи, право власності на які зареєстровано на ім'я його колишньої дружини - Сальдо Л.П. Як вбачається з матеріалів справи, вказані активи були набуті Сальдо В.В. і Сальдо Л.П. упродовж шлюбу, в якому вони перебували з 29 грудня 1979 року до 30 вересня 2021 року (т.2 а.с.152-154).

Відповідно до ст.60 СК України майно, набуте подружжям за час шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві спільної сумісної власності незалежно від того, що один з них не мав з поважної причини (навчання, ведення домашнього господарства, догляд за дітьми, хвороба тощо) самостійного заробітку (доходу). Вважається, що кожна річ, набута за час шлюбу, крім речей індивідуального користування, є об'єктом права спільної сумісної власності подружжя.

Згідно з ст.369 ЦК України співвласники майна, що є у спільній сумісній власності, володіють і користуються ним спільно, якщо інше не встановлено домовленістю між ними. Розпоряджання майном, що є у спільній сумісній власності, здійснюється за згодою всіх співвласників, якщо інше не встановлено законом. У разі вчинення одним із співвласників правочину щодо розпорядження спільним майном вважається, що він вчинений за згодою всіх співвласників, якщо інше не встановлено законом. Згода співвласників на вчинення правочину щодо розпорядження спільним майном, який підлягає нотаріальному посвідченню та (або) державній реєстрації, має бути висловлена письмово і нотаріально посвідчена.

Таким чином, колегія суддів апеляційної інстанції погоджується з висновком суду першої інстанції, про те, що зміст права спільної сумісної власності охоплює можливість прямо чи опосередковано (через інших фізичних або юридичних осіб) вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а тому, майно, набуте Сальдо Л.П. у період шлюбу з Сальдо В.В., охоплюється визначенням п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції» та може бути стягнуте в дохід держави за наявності відповідних підстав. Крім того, ні відповідачем, ні третіми особами не надано доказів поділу майна подружжя за наслідками розірвання шлюбу або визнання такого майна приватною власністю одного з подружжя (ст.57 СК України).

Також, колегією суддів враховується і загальна вартість майна, придбаного Сальдо Л.П. у період перебування у шлюбі із відповідачем, яка відповідно до листа КНДІСЕ за №2822/42/10-08-23 знаходиться у діапазоні від 9 559 000 грн 00 коп до 12 112 000 грн 00 коп. Враховуючи, що у період з 1998 до 2021 року, особистий дохід Сальдо Л.П. за основним місцем роботи складав лише 8 725 грн 00 коп, а решта доходів були отримані від операцій з майном, що знаходилось у спільному володінні із Сальдом В.В. як її чоловіком, придбання Сальдо Л.П. зазначених у рішенні активів, за власні кошти, не вбачається можливим.

Колегія суддів погоджується з доводами апеляційної скарги представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог Сальдо Л.П., про те, що відповідно до ст.63-69 СК України та ст.369, 370, 372 ЦК України, передбачаються рівні права дружини і чоловіка на володіння, користування, розпорядження майном, що належать їм на праві спільної сумісної власності, зокрема, на його поділ та виділення часток. Стаття 372 ЦК України визначає рівність часток співвласників, якщо інше не встановлено законом або домовленістю між ними. Разом з тим, у межах адміністративного судочинства визначити частку майна, яка належить Сальдо Л.П. у спільній сумісній власності, не видається можливим, таке питання вирішується у порядку цивільного судочинства.

Доводи представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог, Сальдо Л.П. про те, що позивачем на обґрунтування необхідності стягнення у дохід держави активів, які належать їй на праві спільної сумісної власності, не надано будь-яких доказів, що вона особисто вчиняла дії, які створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, або сприяла вчиненню таких дій іншими особами, а також того, що до неї була застосована санкція у виді блокування активів, є необґрунтованими. Як правильно зазначив суд першої інстанції, предметом позову було застосування санкції до Сальдо В.В., а підставами її застосування було вчинення дій, передбачених ст.5-1 Закону України «Про санкції», безпосередньо ним. Дії інших суб'єктів, зокрема Сальдо Л.П., у межах вирішення позову судом не оцінювалося та не вплинули на висновок суду.

Колегія суддів враховує й те, що згідно з відомостями Державного реєстру речових прав на майно Сальдо Л.П. на праві власності належить квартира в м.Одеса. Зазначена квартира набута нею після розірвання шлюбу (26 листопада 2021 року), є її особистою приватною власністю, у зв'язку з чим, Сальдо Л.П. забезпечена житлом, а отже рішення Вищого антикорупційного суду не буде становити надмірне втручання у її права. Отже, вказане втручання у право власності на майно, відповідно до ст.1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, ґрунтується на національному законі, переслідує легітимну мету, що впливає зі змісту вказаної статті, а

також відповідний захід є пропорційним легітимній меті втручання у таке право.

Інші доводи апеляційної скарги представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог, Сальдо Л.П. були предметом судового розгляду в суді першої інстанції та його висновків не спростовують.

Щодо можливості апеляційного оскарження представником третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог, Сінькова В.М., то вказаним рішенням жодних його прав порушено не було, оскільки, як було правильно встановлено судом першої інстанції, власником 99, 8612 % простих бездокументарних іменних акцій ПрАТ «КАШТАН» є Сальдо Л.П. (т.3 а.с.59, 71-73). Не порушено вказаним рішенням і права третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог ПрАТ «КАШТАН», оскільки стягнення активу в дохід держави не звужує обсягу прав самого підприємства.

Разом з тим, відмовляючи в задоволенні позову в частині стягнення в дохід держави належних Сальдо І.В.: 55,56% частки статутного капіталу Товариства з обмеженою відповідальністю «БЕБКО-АВТО» (код ЄДРПОУ: 38390892); 40% частки статутного капіталу Товариства з обмеженою відповідальністю «КОНКА» (код ЄДРПОУ: 32480173), суд першої інстанції дійшов висновку, що позивачем не надано доказів на підтвердження неможливості придбання Сальдо І.В. за власні кошти зазначеного вище майна та доказів, які б свідчили, що Сальдо В.В. прямо чи опосередковано може вчиняти дії, тотожні за своїм змістом праву розпорядження активами, якими володіє Сальдо І.В.

Однак такий висновок, на думку колеги суддів, був передчасним.

Так, судом першої інстанції встановлено, що Сальдо Ірина Володимирівна, відповідно до актового запису про народження №537 від 15 травня 1980 року, є дочкою Сальда В.В. та Сальдо І.В. (т.3 а.с.3-4).

Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань Сальдо Ірина Володимирівна є: кінцевим бенефіціарним власником Товариства з обмеженою відповідальністю «БЕБКО-АВТО» (код згідно з ЄДРПОУ: 38390892, розмір статутного капіталу: 1 800 000 грн 00 коп) з часткою у статутному капіталі в розмірі 1 000 000 грн 00 коп., що становить 55,56 відсотків статутного капіталу юридичної особи та набуто 30 березня 2015 року; кінцевим бенефіціарним власником Товариства з обмеженою відповідальністю «КОНКА» (код згідно з ЄДРПОУ: 32480173, розмір статутного капіталу: 18 500 грн 00 коп) з часткою у статутному капіталі в розмірі 7400 грн 00 коп, що становить 40 відсотків статутного капіталу юридичної особи та набуто 20 червня 2017 року.

Згідно з положеннями ст.1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Сальдо В.В. та Сальдо І.В. є пов'язаними особами.

Відповідно до відповіді Державної податкової служби від 20 лютого 2023 року за №2241/5/99-00-08-02-01-05, в період з 2001 до 2013 року сумарний дохід Сальдо І.В. становив 121 136 грн 63 коп. Дохід за 2014 рік у Сальдо І.В. - відсутній, дохід від операцій з відчуження нерухомості Сальдо І.В. отримала тільки в 3 кварталі 2015 року.

Крім того, згідно з листом №5/7/1/3-12751 СБ України від 10 травня 2023 року Сальдо І.В. 18 лютого 2015 року видала довіреність на ім'я Сальда В.В. щодо підписання, реєстрації статутів товариств та представництво її інтересів. Відповідно до протоколу №9 загальних зборів учасників ТОВ «БЕБКО-АВТО» від 26 лютого 2015 року на загальних зборах учасників був присутній Сальдо В.В., який діяв в інтересах Сальдо І.В., на підставі вказаної довіреності. Як вбачається з вказаного протоколу на засіданні зборів учасників ТОВ «Бекко-Авто», учасник (засновник) Бекко В.І. відступив на користь Сальдо І.В. належні йому на праві власності 50% корпоративних прав у статутному капіталі ТОВ «Бекко-Авто». Протокол в інтересах Сальдо І.В. підписав Сальдо В.В.

Також, з матеріалів справи вбачається, що Сальдо І.В. проживає в м.Ніцца (Франція) і підтримує тісні зв'язки з батьком - Сальдо В.В. 40% частки статутного капіталу ТОВ «КОНКА» Сальдо І.В. набула у 2017 році, проживаючи в м.Ніцца (Франція). Як свідчить відповідь Державної податкової служби, яка наявна в матеріалах справи, Сальдо І.В. не отримувала будь-яких власних доходів у 2016 році, які б дали можливість їй придбати в червні 2017 року вказані корпоративні права.

